

To nemůže být konec, IV.

Buď veleben Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista! Pro své nesmírné milosrdenství nás znovu zrodil k živé naději zmrtvýchvstáním Ježíše Krista, k dědictví nezničitelnému, neposkvrněnému a nevadnoucímu. (1 Petr 1, 3–4)

Skrze křest, který nás ponořil do tajemství Ježíšovy smrti a vzkříšení, můžeme věřit a doufat, že Bohu Otci na lidském životě záleží více než na jakémkoli jiném stvoření. Nejsme nahodilostí přírody a biologickým chaosem. Máme důvod žít. Můžeme a nemusíme to promítnout do svého každodenního života. Záleží na nás.

1. PŘÍPRAVA A KLÍČOVÉ POJMY

Staňte se živými kameny pro duchovní chrám, svatými kněžemi, které přináší duchovní oběti, Bohu příjemné skrze Ježíše Krista. (1 Petr 1, 5)

O čem v těchto dnech rozmlouváte? Co prožíváte?

S čím přicházíte k dnešní bohoslužbě?

V podobenství se Ježíše označuje za *dveře ovčína*. Je život farnosti pro různé lidi otevřenou branou k tvořivé víře?

Jak místní církve doprovází mladé lidi, aby se i oni naučili ve změní nabídek tohoto světa rozpoznávat moudrost života s Pánem?

Na samolibost farizejů Ježíš odpovídá podobenstvím o ovčínu, dveřích a pastýři (Jan 10, 1.7.11). Přirozeně zůstává nepochopen (v. 19). Každý rok čteme úryvek z této Ježíšovy řeči; odtud **Neděle Dobrého pastýře**. Promlouvá k učitelům a představitelům Izraele a mluví o jejich (zjistně pojaté) službě. Mnozí křesťané však v podobenství vidí jen *ovce*. Stádo bez individualit a uzavřený prostor ovčína s (falešným) pocitem bezpečí jim jsou blízké. Proč by členové církve nebo farnosti měli být *ovcemí*? Ježíšova slova vyžadují naši pozornost.

Jednou ze základních vlastností Božího lidu je **sensus fidei**, tj. společný *mysl* jednotlivých křesťanů *pro víru*. Hned na prvních stránkách nás Katechismus učí: „Celek věřících, kteří mají pomazání od Svatého (srov. 1 Jan 2, 20.27), se nemůže mýlit ve víře. Tuto svou neobyčejnou vlastnost projevuje prostřednictvím *nadpřirozeného smyslu pro víru celého lidu*, když od biskupů až po poslední věřící laiky dává najevo obecný souhlas ve věcech víry a mravů.“ (KKC, čl. 92). Opírá se při tom o učení biskupa Augustina z Hippo ze 4. století. Přemýšlení o křestních charizmatech všech věřících, včetně jim vlastního *smyslu pro víru*, nutně předchází jakýmkoli dalším úvahám o autoritě biskupů, farářů, teologů nebo učitelů. Bohužel, tento nadpřirozený *mysl pro víru* bývá mnohdy zaměňován s líbivým názorem většiny, která zaslepeně přehlíží zkušenost s Božím zjevením napříč staletími.

V krátké diskuzi si předsedající v hlavě shrne očekávání, touhy a intence účastníků bohoslužby a připraví si vstupní modlitbu podle následujícího mustru:

Kdo? „Bože, náš Otče...“

Proč? „sám se necháváš lidmi poznávat a svým slovem jsi jim oporou; svým Duchem nás učíš rozpoznávat pravý smysl věcí;“

Co? „ať ve světle slova Božího kriticky posuzujeme slova lidská; ať ve vyhocených situacích nepodléháme strachu, že náš život bude rozerván duchovními vlky;“

Jak? „Skrze Krista, našeho Pána.“

2. LÍTOST NAD HŘÍCHY A MODLITBA

Předsedající začne bohoslužbu znamením kříže:

Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.

Když Ježíš v Chrámě přednesl vzdělaným a kultivovaným farizejům podobenství o chovu ovcí, zvolil trochu špinavý a zapáchající přírůstek. A možná právě o ten zápach mu šlo. Náboženský život bez (ne vždy zcela pomyslného) zápachu lidských osudů je ušlechtilou, leč sterilní ideologií. Ve křtu jsme byli povoláni jménem, abychom netvořili bezejmennou masu bez individuality a osobností. Charakter a charizmata našeho křtu nás učí rozpoznávat rozmanité životní cesty, v nichž se ozývá pravdivý hlas Božího Slova. Můžeme za ním jít a zároveň doprovázet ostatní. Pomyslný útěk před nepříjemným oděrem se nesmí stát útekem před druhými lidmi. Proč se ve farnostech tak rádi ukrýváme do anonymní masy, ze které nechceme vyčnívat?

Následuje chvíle ticha.

V rámci úkonu kajicnosti je možné si obvyklým způsobem umýt ruce a pronášet u toho slova žalmu 51, 4 „Smyj ze mě, Bože, mou nepravost a očišť mě od hříchu.“

V: Odhaluješ nám smysl Písma, Pane:
smiluj se nad námi.

O: Pane, smiluj se nad námi.

V: Doprovázíš nás na naši životní cestě, Kriste:
smiluj se nad námi.

O: Kriste, smiluj se nad námi.

V: Důvěřuješ našemu úsudku, Pane:
smiluj se nad námi.

O: Pane, smiluj se nad námi.

V: Smiluj se nad námi, všemohoucí Bože,
odpuť nám hříchy a doved' nás do života věčného.

O: Amen.

Sláva na výsostech Bohu
a na zemi pokoj lidem dobré vůle.
Chválíme tě. Velebíme tě. Klaníme se ti.
Oslavujeme tě. Vzdáváme ti díky pro tvou velikou slávu.
Pane a Bože, nebeský Králi, Bože, Otče všemohoucí.

Pane, jednorozený Synu, Ježíši Kriste.
Pane a Bože, Beránku Boží, Synu Otce.
Ty, který snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi;
ty, který snímáš hříchy světa, přijmi naše prosby.
Ty, který sedíš po pravici Otce, smiluj se nad námi.

Neboť ty jediný jsi Svatý, ty jediný jsi Pán,
ty jediný jsi Svrchovaný, Ježíši Kriste,
se svatým Duchem ve slávě Boha Otce. Amen.

Zde následuje **modlitba**, která shrne očekávání, touhy a intence účastníků bohoslužby.

3. NASLOUCHÁNÍ PÍSMU

Pamatujte na slova předpověděná svatými proroky a na příkaz Pána a Spasitele, oznámený vám vašimi apoštoly. (2 Petr 3, 2)

Petr zakončuje své jeruzalémské kázání (viz minulá neděle). Mluvil srozumitelně, jasně a důvěryhodně. Na základě slov proroka Joela a starozákonních žalmů obhájil a vyznal, že Ježíš z Nazareta je *Pán* a ohlášený *Mesiáš*. Prakticky se jedná o první vyznání křesťanské víry. Předpovědi Písma se naplňují a stávají hmatatelnou realitou. Může být reakce lidí liknavá?

Úryvek ze Skutků apoštolů.

2, 14a.36–41 (BOG+jäg)

Petrova řeč během Svátku týdnu: 2, 14.(15–35).36

Petr vystoupil s ostatními jedenácti apoštolů a slavnostně promluvil [ke zbožným židům]: „Ať je úplně jasno celému izraelskému národu toto: Bůh ustanovil Pánem a Mesiášem právě toho Ježíše, kterého jste vy ukřižovali.“

Obrácení tří tisíců lidí: 2, 37–41

Když to uslyšeli, proniklo jim to srdce a ptali se Petra i ostatních apoštolů: „Bratři, co máme dělat?“ Petr jim odpověděl: „Změňte se! A každý z vás ať se dá pokřtít ve jménu Ježíše Mesiáše, aby vám byly odpuštěny hříchy, a dostanete dar Ducha Svatého. Vždyť to zaslíbení platí vám i vašim dětem, ale také všem, kdo jsou ještě daleko, které si povolá Pán, náš Bůh.“ Ještě mnoha jinými slovy je zapřísahal a vybízel: „Zachraňte se z tohoto pokřiveného pokolení!“ Ti, kdo jeho slovo ochotně přijali, byli pokřtěni. A ten den se k nim přidalo na tři tisíce lidí.

– Slyšeli jsme slovo Boží.

Už jsme se s tím setkali před sedmi týdny (viz materiály ke 4. svatopostní neděli): Jeruzalém. Svátek stánků. Město praská ve švech. Synové a dcery Izraele si připomínají putování pouští; příběh nomádského života ve stanech a následování *oblakového sloupu ve dne a ohnivého sloup v noci* (Ex 13, 22). Hospodinův anděl jim tehdy osvětloval cestu ke svobodnému životu. Nyní poutníci stanují na všech kopcích kolem Jeruzaléma, v noci pálí ohně a slaví ostošest. Jeden z nich sedí tiše stranou. Může se slepec radovat z dobře osvětlené cesty? Člověk od narození slepý žije stále v temnotě. „Já jsem světlo světa“, říká mu Ježíš (Jan 9, 5). Slepec prohlédne. Dokáží i ostatní rozpoznat pravé Světlo, které prozáří dramata života a osvětlí cestu svobody?

(J – Ježíš; E – evangelista)

Úryvek z evangelia podle Jana.

9, 39 – 10, 10 (BOG+jäg)

Ježíš slepci objasňuje kým je: 9, (35–38).39–41

E Ježíš prohlásil:

J „Přišel jsem na tento svět soudit: aby ti, kdo nevidí, viděli, a kdo vidí, oslepli.“

E Slyšeli to někteří farizeové, kteří byli u něho, a řekli mu: „Jsme snad i my slepí?“

J „Kdybyste byli slepí, neměli byste hřích. Vy však říkáte: *Vidíme*. Proto váš hřích trvá.“

O dobrém pastýři a lupičích: 10, 1–10

J „Amen, amen, pravím vám: Kdo nevchází do ovčína dveřmi, ale vniká tam jinudy, to je zloděj a lupič. Kdo však vchází dveřmi, je pastýř ovcí. Vrátný mu otevře a ovce slyší jeho hlas. Volá své ovce jménem a vyvádí je. Když všechny své ovce vyvede, jde před nimi a ovce ho následují, protože znají jeho hlas. Za cizím však nikdy nepůjdou, ale utečou od něho, protože hlas cizích neznají.“

E Ježíš jim pověděl toto přirovnání, ale oni nepochopili, co jim tím chce říci.

J „Amen, amen, pravím vám: Já jsem dveře ovcí. Všichni, kdo přišli přede mnou, jsou zloději a lupiči, ale ovce je neuposlechly. Já jsem dveře. Kdo vejde skrze mě, bude zachráněn; bude moci vcházet i vycházet a najde pastvu. Zloděj přichází, jen aby kradl, zabíjel a působil zkázu. Já jsem přišel, aby měly život a aby ho měly v hojnosti.“

– Slyšeli jsme slovo Boží.

Bylo to zvláštní rouhání. Co je slepé nebo chromé, nepatří před Hospodina! Ani zvíře, ani člověk (srov. Dt 15, 21; Lv 21, 18). A nyní se člověk od narození slepý prochází posvátným Chrámem, rozhlíží se, kochá, chválí Hospodina. Nebyl pouze „nemocný“. Od svého narození byl vyloučen ze středu Izraele. Hříšník bez naděje. Nikdy ve svém životě nepoznal Hospodinovo světlo. Teď je všechno jinak. V uších mu stále zněl ten neznámý *hlas*, když opustil trvalou temnotu svého života (Jan 9, 7–8). Jak je to možné? Spousta lidí se ho na to ptá. Sám si pokládá stejnou otázku. Odpověď nezná, říká to každému. „Nevím, jak se to stalo. Nevím, kdo to byl. Rozumím jen sám sobě – neviděl jsem a teď vidím.“ Byl zmatený. Vše bylo tak nové... Jediné, co věděl jistě, že v jeho životě nastala *změna*. Je i pro nás vyznání víry synonymem *změny* a rozechvělého srdce? Učitelům Izraele to tehdy nezapadalo do jejich chápání světa. Viděli rouhání a nedůstojnost; porušení svátečního klidu a přestoupení Mojžíšova Zákona. „Vždyť Bůh na něj od narození zanevřel.“ Je třeba vše řádně posoudit a promyslet. Schází se

lékařské grémium, které má shodou okolností stejné složení jako soudní senát (srov. Dt 17, 8). Má moc člověka navrátit do společnosti a má moc ho vyloučit. Diskutují, a přesto tápou jako slepci. Vyšetřují, doptávají se, kontrolují předpisy a zvyklosti. Jako by jim něco podstatného stále unikalo. Copak se může něco skrýt před jejich pronikavým zrakem? Ano. Člověk. Obvyčejný lidský život. Právě takový, který si Hospodin Bůh už na počátku zamiloval (Gn 1, 27) Jenže na lásku chybí jak předpisy, tak zákony. . . Ježíše tato náboženská asociálnost dopálí. A tak pronáší své podobenství: někde na kopcích je ovčín, spousta ovcí a jejich majitel tam posílá pastýře, aby se o ně starali. Neříká jim „Zavřete dveře. V noci sedte u ohrad.“ Říká „Starejte se o ně!“ Najatí pastýři, kteří se starají o dodržování nařízení, vnímají ovce jako přirozenou součást své práce. Pastýř, který si je vědom zájmů majitele a rozumí jim, se chová jinak. A i ty ovce to vycítí. . . Nyní stojí bývalý slepec před „lékařským výsledkem“ a projevuje podobný (nad-)přirozený *smysl* pro dobrou věc. Hlavou mu stále rezonuje ten *hlas* tajemného cizince. V Ježíšově podobenství jsou ovce natolik inteligentní, že mezi mnoha lidmi rozpoznávají jedinečný hlas svého pastýře a jdou za ním. Nenechají se obloudit. Dokážeme i my rozlišovat mezi množstvím různých informací, sdělení, konspirací a názorů, a jít za hlasem Božího slova? Jakým způsobem pěstujeme kritický rozum, schopnost rozlišovat i ochotu korigovat sebe sama? Dokážeme rozvíjet cit pro zdravou víru a uvažovat nad otázkou „*Pro koho tu jsem?*“ Nejsme často těmi, kteří se snaží jen utvrdit ve vlastních názorech a vyhýbají se jakékoli změně? „Sám sobě pastýřem i pastvou, zrcadlem *pokřiveným*.“ Snad možná proto je představa bečícího stáda ovcí někde na louce pro mnohé lidi tak lákavá a příjemná.

4. ODPOVĚĎ PÍSMU

V celém svém chování buďte svatí, jako je Svatý ten, který vás povolal. Stojí přece v Písmu: Buďte svatí, neboť já jsem svatý. Když říkáte Otec tomu, který soudí nestranně každého podle jeho činů, žijte v posvátné úctě po dobu svého přebývání v cizině. (1 Petr 1, 15–17)

Petrova slova obsahují prakticky vše: vyznání „Ježíš je Pán a Kristus“, křest i společenství, působení Ducha Svatého i odpuštění hříchů, Boží příslib i věrnost, ukřižování i vzkříšení. naslouchání slovu i povolání k novému způsobu života. Vyznejme víru, ve které jsme pokřtěni:

Apoštolské vyznání víry

Věřím v Boha, Otce všemohoucího,
Stvořitele nebe i země.

I v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho;
jenž se počal z Ducha Svatého,

narodil se z Marie Panny,
trpěl pod Ponciem Pilátem,
ukřižován umřel i pohřben jest;
sestoupil do pekel,
třetího dne vstal z mrtvých;
vstoupil na nebesa,
sedí po pravici Boha, Otce všemohoucího;
odtud přijde soudit živé i mrtvé.

Věřím v Ducha Svatého,
svatou církev obecnou,
společenství svatých,
odpuštění hříchů,
vzkříšení těla a život věčný.

Amen.

Modlitba věřících

Apoštol Pavel nás vybízí, abychom se ve shromáždění věřících obraceli k Bohu prosbami, přímluvami i díky.

Určitě ho máme i za co chválit. (srov. 1 Tim 2, 1-2; Zj 7, 12)

Doporučuji v návaznosti na slyšené Boží slovo ve společném rozhovoru zformulovat 2× chvály, 2× díky, 2× prosby a 2× přímluvy. Až se budou jednotlivá zvolání pronášet, jako odpověď lidu lze použít „**Pane, ty jsi Vzkříšení a Život!**“

ERC vybízí k modlitbám za nemocné a za lidi v karanténě, za ty, kdo jsou v první linii boje s epidemií, za zdravotníky, policisty, vojáky, hasiče a za všechny, kteří svou službou a nezištnou pomocí nesou riziko nákazy. Zároveň je vhodné vzpomenout na děti, studenty, aby měli v této době sebedisciplínu k učení a nacházeli inspiraci k vlastnímu rozvoji.

5. MODLITBA PÁNĚ

*Ovládejte se. Na věci se dívejte střízlivě, abyste se mohli věnovat modlitbě.
(1 Petr 4, 7b)*

Otče náš, jenž jsi na nebesích,
posvět se jméno tvé.
Přijď království tvé.

Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi.
Chléb náš vezdejší dej nám dnes.
A odpusť nám naše viny,
jako i my odpouštíme našim viníkům.
A neuveď nás v pokušení,
ale zbav nás od zlého.
(Neboť tvé je království i moc i sláva navěky.)
Amen.

6. DOBROŘEČENÍ

Autor listu Židům nám dobrořečí: (srov. Žid 13, 20–21)

„Bůh, dárce pokoje, který vyvedl z mrtvých našeho Pána Ježíše, velikého pastýře ovcí – protože on zpečetil svou krví věčnou smlouvu – ať vás zdokonalí ve všem dobrém, abyste plnili jeho vůli, a necht' působí v nás, co je mu milé skrze Ježíše Krista. Jemu buď sláva na věčné věky. Amen.“

Účastníci se žehnají znamením kříže:

V: Dej nám, Bože, své požehnání,
chraň nás všeho zlého a doveď nás do života věčného.

O: Amen.

V: Dobrořečme Pánu. Aleluja. Aleluja.

O: Bodu díky. Aleluja. Aleluja.

V ideálním světě by nyní následovala slavnostní pohostění.

Buďte jeden k druhému pohostinní bez reptání. Navzájem si pomáhejte podle míry Božích darů jako dobří správcové rozmanité Boží milosti. (1 Petr 4, 9–10)